

práce mezi pedagogy, procesy řízení a vyhodnocování jsou mnohdy prováděny jen částečně, případně chybí autoevaluační systém nebo absentuje klíčový pracovník ve vztahu k naplňování potřeb dítěte. Ačkoliv všechna zařízení se věnují prevenci rizikového chování, minimální program primární prevence zařízení je často formální, preventivní programy jednotlivých zařízení jsou často obsahově velmi podobné. Účinnost těchto programů není mnohde vyhodnocována a nepromítá se do nich potřebná cílená sekundární intervence zaměřená na rizikové chování, které se v zařízeních vyskytuje (např. záškoláctví, užívání alkoholu a omamných látek apod.). Problémem je také nedostatečná koordinovanost a spolupráce jednotlivých pracovišť školského zařízení, která má na úspěšnost celkové prevence rizikových jevů významný vliv.

Tabulka 33

Děti, u kterých byly ve školním roce 2015/2016 pozorovány následující typy problémového chování – počet a podíl dětí (v %)

	Počet	Podíl
Agrese mírná (ojedinělá, zejména verbální, bez příznaků šikany)	1 526	38,2
Agrese zvýšená (častější verbální nebo fyzická, bez projevů brutality a následků)	918	23,0
Agrese závažná (častá, intenzivní, fyzická, s projevy brutality a šikanování)	408	10,2
Záškoláctví, neplnění školních povinností – občasná neúčast ve výuce, zapominání pomůcek, neomluvené hodiny	829	20,8
Záškoláctví, neplnění školních povinností – pravidelná a dlouhodobá neúčast ve výuce, neplnění školních povinností, neomluvené hodiny	453	11,4
Záškoláctví, neplnění školních povinností – systematické vyhýbání se škole a školním povinnostem, neomluvené hodiny	388	9,7
Nerespektování autorit – mírné	1 396	35,0
Nerespektování autorit – zvýšené	1 232	30,9
Nerespektování autorit – závažné	592	14,8
Krádeže, trestná činnost majetkového charakteru – drobné krádeže, převážně doma	899	22,5
Krádeže, trestná činnost majetkového charakteru – závažnější krádeže, často doma i mimo domov	565	14,2
Krádeže, trestná činnost majetkového charakteru – závažné krádeže, často s důsledkem soudního nebo přestupkového řízení	415	10,4
Útěky z domova (bydliště), opakovaný nedovolený pobyt mimo domov	1 164	29,2
Zneužívání návykových látek (drogy, alkohol) – občasné zneužívání	1 511	37,9
Zneužívání návykových látek (drogy, alkohol) – abúzus	609	15,3
Zneužívání návykových látek (drogy, alkohol) – závislost, možné spojení s dealerstvím, výrobou drog nebo další TČ s tím spojenou	275	6,9
Jiné typy rizikového chování – sebepoškození, autoagrese	482	12,1
Jiné typy rizikového chování – sexuálně rizikové chování	441	11,0

Z výše uvedených údajů týkajících se dětí umístěných v zařízeních pro výkon ústavní nebo ochranné výchovy je patrný vysoký počet sociálně patologických projevů, což může být do jisté míry způsobeno také nedostatečně aktivním přístupem společnosti a zejména pak institucí k tomu určených. Uvedené údaje odráží aktuální celkový stav ve společnosti, kdy tyto údaje jsou koncentrací patologických jevů u dětí ve společnosti (významná míra rizikového chování žáků je patrná i ze zjištění České školní inspekce v běžných základních a středních školách⁴).

4 Podrobněji ve výročních zprávách České školní inspekce – <http://www.csicr.cz/cz/DOKUMENTY/Vyrocní-zpravy>